

Храна, огрев и лекови за најсиромашније

Карикатура Миленко Јосановић

ЗА СОЛИДАРНУ ПОМОЋ МАТЕРИЈАЛНО НАЈУГРОЖЕНИЈИМ ПЕНЗИОНЕРИМА ЛАНЕ ЈЕ ИЗ СРЕДСТАВА ФОНДА ПИО ИЗДВОЈЕНО 8,2 МИЛИОНА ДИНАРА А ОВЕ ГОДИНЕ 10,3 МИЛИОНА

Пише Раденка Марковић

Од прошле године Фонд за пензијско и инвалидско осигурање Србије из средстава за друштвени стандард пензионера издваја новац за једну нову ставку, солидарну помоћ најугроженијима. Тим новцем се сениорима с најнижим примањима помаже у храни, лековима, медицинском материјалу, огреву и средствима за хигијену.

Лане је за ову сврху издвојено 8,2 милиона динара а ове године 10,3 милиона динара.

Ко ће и колико помоћи добити одлучују општинске организације пензионера, и то Савез пензионера Србије и Удружење пензионера Србије „Независност“ као репрезентативне пензионерске организације, с тим што сходно броју чланова, Савез пензионера Србије одлучује о набавци за 94 одсто пара, а о преосталих шест одсто Независност. Ове организације и набављају робу за људе на њиховој територији за које знају да су у тешком положају.

Колико ће новца бити издвојено за

КАДА СЕ 10,3 МИЛИОНА ДИНАРА ПОДЕЛИ СА 1,7 МИЛИОНА ПЕНЗИОНЕРА, ДОЂЕ СЕ ДО ЦИФРЕ ОД ШЕСТ ДИНАРА СВАКОМЕ

коју општину зависи од броја пензионера који у њој живе.

– Када се тих 10,3 милиона динара подели са 1,7 милиона, колико у Србији има пензионера, дође се до цифре од шест динара по пензионеру. Сходно томе се и одређује сума, па се рецимо за општину у којој живи 10.000 пензионера даје 60.000 динара – објашњава Василије Белобрковић, заменик председника Савеза пензионера Србије и председник градске организације пензионера Београда.

Према његовим речима, највише новца потрошено је на набавку хране, затим за хигијену и лекове, док је огрев набављен за тек мали број пензионера.

И у Независности кажу да су најчешће набављани прехранбени пакети с брашном, уљем, макаронима, много мање лекови, а реткима огрев и то због високе цене дрва и угља.

Иначе, Законом о ПИО је прописано да се за друштвени стандард пензионера може издвојити највише до 0,1 одсто од прихода које Фонд ПИО оствари од наплате доприноса. Правилником о друштвеном стандарду пак утврђено је да се од укупне суме за друштвени стандард 93,3 одсто средстава издваја

за финансирање бањске рехабилитације пензионера, а преосталих 6,7 одсто за финансирање културних и спортско-рекреативних манифестација, које треба да подстакну интеграцију старих у друштво и за солидарну помоћ најугроженијим пензионерима.

На основу ових прописа је финансијским планом Фонда ПИО за прошлу годину за друштвени стандард пензионера издвојено укупно 360,96 милиона динара. Због повећане наплате по основу доприноса у прошлој години, за 2017. годину је за друштвени стандард издвојено 393,96 милиона. У складу с овим повећањем, повећано је и издвајање за солидарну помоћ најугроженијима с прошлогодних 8,2 милиона динара, на 10,3 милиона у овој години.

Међутим, с обзиром на тежак материјални положај огромног броја пензионера у Србији, у Савезу пензионера Србије кажу да би овај износ требало значајно повећати.

– Сматрамо да је садашњих шест динара по пензионеру премало и да би суму требало повећати барем три-четири пута. Разговарали смо о томе и са Зораном Ђорђевићем, министром за рад, запошљавање, борацка и социјална питања, Драганом Калиновић, директорком Фонда ПИО и Браниславом Митровићем, председником Управног одбора Фонда и предочили им неопходност повећања нивоа помоћи најсиромашнијима – каже Василије Белобрковић.

Латифундија робота

ПАМЕТНА ПОЉОПРИВРЕДА ПРЕШЛА ЈЕ ДУГ ПУТ ОД РИМСКЕ ЛАТИФУНДИЈЕ РОБОВА ДО ДАНАШЊЕ ПРЕЦИЗНЕ, КОМПЈУТЕРСКЕ ПРОИЗВОДЊЕ. ДО НЕКЕ СЛЕДЕЋЕ ПОБУНЕ „ЛИМЕНО-ЧИПОВАНОГ ХУМАНОИДНОГ“ СПАРТАКА

Пише проф. др МИЛАДИН М. ШЕВАРЛИЋ ПРЕЉИНСКИ

Економски институт из Београда у сарадњи с Одбором за село САНУ, Друштвом аграрних економиста Србије и Савезом пољопривредних инжењера и техничара Србије, у амбијенту новоизграђеног Етно-насеља „Врдничка кула“, организовали су 17. и 18. новембра већ традиционални Седми пољопривредни форум ХРАНА ЗА ЕВРОПУ на тему Паметна пољопривреда.

На скупу је, по слогану аутора кolumне и сталног учесника и суорганизатора свих досадашњих форума ХРАНА ЗА ЕВРОПУ, анализирана и (р)еволуција од латифундија робова до латифундија робота.

У петом и четвртом веку п.н.е. по регији Лацијум (лат. Latium) или Лацио (итал. Lazio), у „срцу“ садашње Италије, језик којим су говорили њени становници назван је латински језик, који је и данас један од најпознатијих „мртвих“ језика у свету, односно језик којим се од тада до данас препознатљиво називају сви делови људског тела и којим се пишу све лекарске дијагнозе већ 25 векова. Њен главни град био је Рим – по чијем називу је после освајачких похода римских легија настала и велика Римска империја, а Рим је постао и светска метропола робовласничке историјске епохе.

Становници Лација били су претежно земљорадници с малим поседима. За сваки од великих освајачких похода Рима ангажовано је око 15 одсто њиховог укупног мушког становништва, који су били способни за легионарски позив. Њихово одсуство на имањима надокнађивано је довођењем робова. На окупираним територијама, које су као награда дариване римским војсковођама, формирану су велики поседи на којима су радили робови. Тако су у првом веку п.н.е. у Риму

настале латифундије, на којима се производио мали број тржишно најзначајнијих биљних производа (жита, воћа и грожђа, маслина) и стоке (говеда, оваца и свиња) за исхрану војске и становника и коња за војску. Развој овог модела пољопривреде омогућио је и тржиште радне снаге – робова, а развој тржишне пољопривреде постепио је и развој трговине, занатства, грађевинарства... То су биле претече данашњих процеса глобализације производње и либерализације трговине.

А затим су побуне обесправљених робова, укључујући и историјски најпознатију под вођством знаменитог Спартака, разориле латифундије с робовском радном снагом и успоставиле феудалне поседе са зависним кметовима, који су аграрним реформама стекли статус економски мотивисанијих „слободних“ сељака.

Касније су модел латифундија са црначким робовима користили колонијатори у САД, а и данас практично постоје „агробизнис компаније“ с великим поседима и плантажама на којима упошљавају „полуробове“ – обесправљене илегалне мигранте из Мексика и Латинске Америке у САД и сиромашне сељаке у земљама Латинске Америке.

Својерсни облици латифундија појављивали су се и у виду државних совхоза у СССР и другим источноевропским социјалистичким државама, односно државним (од 1965: друштвеним) пољопривредним комбинатима у СФРЈ. Ове социјалистичке латифундије разликовале су се по томе што је вишак вредности које су стварале армије пољопривредних радника присвајала држава и користила за финансирање „развојних и општих друштвених потреба“.

У постсоцијалистичком периоду настале су агробијзнис компаније чији су нови власници (агробијзнисмени – по правилу без искуства у пољопривреди), по цени тепсије бурека преузели велике

комбинате и стекли значајне земљишне комплексе и прерађивачке капацитете. У поступку транзиционог реструктурирања отпустили су чак до 90 одсто радника и угасили највећи део четворосменски радно захтевније сточарске производње. Захваљујући „уштеди на радницима и стоци“ набавили су, најпре на „лизинг“ а затим и у трајно власништво, модерну механизацију за „прецизну“ пољопривредну производњу. Тако се данас на великим уређеним земљишним комплексима користе трактори без тракториста, с компјутерским управљањем и одступањем километарски дугачких редова усева до занемарљивих 2,5 центиметра, с непрекидним радом дан и ноћ, с компјутерском регистрацијом утрошка репроматеријала и остварених приноса по сваком квадратном метру сателитски испарцелисаног поседа.

Истовремено, панорамски осматрају поселе даљински навођеним дроновима – им омогућава поуздану процену успешности обављене сетве, степена закоровљености, појаве болести и штеточина, као и могућег приноса по квадратном метру усева. И оствареног профита којим се „сваким даном и у сваком погледу“ све драстичније повећавају разлике између све мањег броја „агробијзнис милијардера“ и све бројнијих армија осиромашених сељака и корисника народних кухиња! Јер, чак и пољопривредници који су са 40 година латифундијско осигурања радећи по киши и блату, снегу и мразу, жеги и сунцу доживели „старосну“ пензију добијају месечно мање него што је социјална помоћ незапосленима у градовима, односно преко три пута мање него што је месечна помоћ мигрантима из Азије и Африке – привремено заустављеним у Србији на путу ка обећаној ЕУ!

Тако је и у Србији почела ера „паметне“ пољопривреде. До неке следеће побуне „лимено-чипованог хуманоидног“ постиндустријског Спартака!